

az erdősítés helyének, telekkönyvi számának, a terület nagyságának (kat. holdakban) az erdősítésre használt fánemek, illetve fánemeknek s utóbbi esetben azok elegyarányának pontos megjelölése mellett nálam jelentsék be. A pályázati feltételek meg nem tartása a versenyből való kizárást vonja maga után.

Budapesten, 1897. évi február hó.

Földművelésügyi m. kir. minister.

Különfélék.

A tölgy pajzstetűje. Az »Erdészeti Lapok« f. é. III. füzetének »Lapszemle« rovatában ismerteti Péch Dezső igen tisztelt szaktársam ezen rovar, mely Franciaországban már 1891. év óta nagyobb mennyiségben fordul elő. A rovar itt mint *Lecanium quercus* van megnevezve, de a leírásból ítélve, azt az ugyanezen lapok múlt évi VII. és XII. füzetében általam felemlített *Kermes reniformis*-szal (Geoffr.) azonosnak kell tekintenem. Ez a *coccida* tehát már hazánkban is fellépett és pedig Sopron és Mosonvármegyében. Előfordulását először 1896. évben Csomán észleltem, továbbá ugyanabban az évben Halászi és Miklósfalu községek erdőiben s végre ez évben Osli volt urbéréseinek erdejében, a köris közt elszórtan található idősebb kocsános tölgyfákon vettem észre.

Ezek az erdők kivétel nélkül sík területen állanak; a talaj termőrétege sekély; az altalaj vagy terméketlen kavics és homok, vagy vizet át nem bocsátó sárga agyag. Főleg az amugy is beteges csucsaszályos idősebb kocsános tölgyek vannak ellepve és pedig úgy a magról, mint a sarjról származottak. Észleltem azt is, hogy a pajzstetűtől ellepett tölgyfák későbbben hajtottak ki, mint a többiek, valamint azt is, hogy a korompenész (*fumago*) a megtámadott fákat

már messziről felismerhetővé teszi. Találtam, épen Osliban, olyan kiszáradt kocsányos tölgyet, melyen a nőstény kermesek pajzsai a kéregrepedéseket egészen kitöltötték, de a fa elpusztulását ezek mégis valószínűleg csak elősegítették s aligha okozták, mert azon egyéb gombabetegségek nyomai is voltak észlelhetők. A rovar nálunk, a rovarfajta állomás értesítése szerint csak mint nagyon ritkán előforduló volt ismeretes s károsításának eddig jelentőség nem tulajdonított. Most azonban, hogy már több helyen is elszaporodott, mindenestre figyelemmel kell kísérni, mert érzékeny csapás volna, ha értékes tölgyeseink is az ákáczosokhoz hasonló károkat szenvednének.

Hogy a rovar nálunk is már régebben meg volt, az igen valószínű, de kisebb számban fordulván elő, nem tűnt szembe; az utóbbi években azonban, úgy látszik, szaporodására és fejlődésére, előttünk még nem ismert, kedvező körülmények állottak be, úgy, hogy terjedése észlelhető s épen ezért a mennyire lehet, megakadályozandó.

Ugy, mint az ákáczosokban, itt is egyelőre a tavaszi — hóolvadás utáni — felnyesés s az ágaknak eltávolítása és illetve elégetése kínálkozik a legegyszerűbb védekezési módnak. (Közli: *Ratkovszky K.*)

Egy röpiratról. Ez alatt a cím alatt a «Kolozsvár» f. évi márczius 27.-i számában az alább szószerént s egész terjedelmében közölt cikk jelent meg Szakmáry Ferencz kolozsvári m. kir. erdész tollából, határozott visszautasításaképen annak a két «röpirat»-nak, amiket az «Érdekeltek» aláírás homályába burkolódzó ismeretlen a múlt hó folyamán terjesztgetett, s melyeket ugyancsak a múlt hó végével megjelent füzetünkben úgy az Orsz. Erdészeti Egyesület, valamint az állami erdőtisztok nagy testülete nevében már szintén visszautasítottunk. A «Kolozsvár»-ban

megjelent közleményben méltán megnyitakozó fölháborodás győzze meg a röpiratozót arról, hogy mennyire nem volt joga az érdekeltek hivatlan s hivatástalan szószólójává föltolakodnia.

A idézett közlemény különben a következőképen hangzik: «*Az állam szolgálatában levő erdészek helyzete*» czimen «Érdekeltek» aláírással, mint válaszszerű folytatása egy megelőző ilyenfajta röpiratnak, nem régiben megint közkézre került egy második közlemény.

A titok legsötétebb homályába burkolózott érdemes szerzőnek és nyomdásznak ez újabb remeke egy árva szóra se volna méltó, ha nekünk, kolozsvári állami erdészeknek meg nem szerzi azt az örömet, hogy itt Kolozsvárt tételvén fel a postára, a «mostoha sorsunk» megjavításáért nem a legszerényebben kiáltozó «Érdekeltek» mögött éppen minket gyaníttasson.

Hiszen már üdvözeteket is kaptunk e merész vállalkozásunkért, hogy oly bátran vagdaljuk intéző köreink szemébe a legmodortalanabb sértéseket. Mondom, ha az az egy nem bántana valamennyiünket itt ebben a kerületben, hogy bár egyikünk is ily sületlenség szerzőjének tartassék, rá se hederitenénk! De mert tudom, hogy a méltatlan gyanusítás mily könnyen kerül a hír szárnyára: lehetetlen volt szó nélkül megállanom, hogy *mindannyiunk nevében* egész nyilvánosan ne tiltakozzam a reánk fogott insurgens szerep ellen.

A röpiratnak se a tartalmát, se a tendenciáját nem akarom bírálni. Elítéli azt az a modortalan hang, a melyben a viszonyok teljes elferdítésével és a kevésbé tájékozott szaktársak megtévesztésére czélzó argumentációkkal akarja megadminisztrálni a kincstári erdőkezelést. Hanem azt kívánom megmondani a nem tisztelt ismeretlen szerző

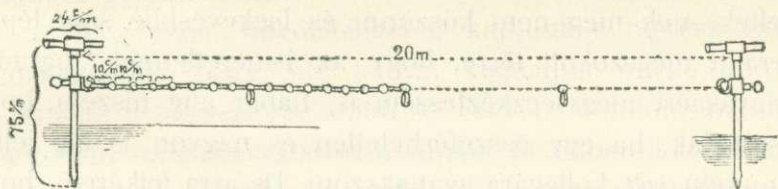
urnak, hogy ezzel — a kormány és intéző köreink elé terjesztett — nem épen a legszebb hangu interpellációjával nagyon is rossz szolgálatot tett mindnyájunknak; mert azt az adminisztrációt, vagy reorganizációt mégis csak szaktársak tervezik és viszik keresztül — s az intéző kör, vagy körök mégis csak szaktársak csoportja, a melyik ember-módra érez és ember-módra sértve érezni találja magát az olyan éktelenül durva meglámadtatásra, a milyent ebben a röpiratban intéz a nem tisztelt «Érdekeltek» ezek felé a szaktársak felé. És legkevesbbé tett jó szolgálatot ez a röpirat éppen most, a mikor Országos Erdészeti Egyesületünk köztisztületben álló elnöke érvényesíti egyéni befolyását abban a szép feliratban, a melyet a műszaki díjnokok helyzetének javítása érdekében terjesztett a földmívelésügyi kormány elé.

Éppen csak ezt a rossz szolgálatát akartam az «Érdekeltek»-nek meg nem köszönni és legkevesbbé sem lépek arra a megszokott térre, hogy az ismeretlennek maradni vágyásáért még leczkértessem is, habár alig hiszem, hogy csalódjak, ha egy összeférhetetlen és nagyon is tág lelkiismeretű *volt* kollégára gyanakszom. De arra felkérem, hogy jövőben inkább egy olyan város postáját használja lelkes «Wisch»-seinek feladására, amelyben kincstári erdőhatóság nincsen, mert egy cseppet sem sikerül javítania a mi helyzetünkön, ha a közszolgálatban álló államtisztviselők szájába s tollába ad efféle sértegető éretlenségeket, a kiknek, ha panaszuk van is, ennek orvoslására megtudják találni a kötelességszerű, főképen azonban mindig a tisztességes utat és módot.

Uj ültetőlánczot szerkesztett Baer markneukircheni erdész, mely láncznak czélszerű szerkezete és könnyű kezelhetősége az erdőtenyésztési eszközök gyártásában hala-

dást jelent. A láncz 20 m hosszú és kerülék alakú s szét nem szakítható sodronytagokból áll, melyek nincsenek össze-forrasztva, hanem csomózással vannak összekötve olyképen, hogy ilyen szerkezet mellett az egyes lánczszemek összekuszálódása teljesen ki van zárva.

A tizedes rendszernek megfelelően a lánczban minden 10 cm.-t egy kör alakú gyűrű jelez, mely a többi kerülék alakú lánczszemektől alakjánál fogva könnyen megkülönböztethető. A jelzőgyűrűk 5 cm. hosszúak s olyan alakúak, mint az ugynevezett zárcapcsok (karabinerhaken), azonkívül erős rúgóval vannak ellátva, úgy, hogy a láncz bármely helyén könnyen be- és kikapcsolható. Az erős karók kovácsolt vasból valók, belül üresek, felül fogantyúval vannak ellátva, úgy, hogy azokat a földre könnyen lehet beszurni, sőt szükség esetén

be is verni, miután a fogantyuk fönt — mint a rajz is mutatja — e célnak megfelelően vastagabbak. A kapcsolót, melybe a láncz munkaközben bekapcsolható, a karokon föl és alá tolni s csavarral rögzíteni lehet. A láncz továbbvitelére egy szállító korong szolgál, melyre a lánczot a karókkal együtt könnyen fel lehet szedni, úgy, hogy az egyes lánczszemek összecsomózása teljesen ki van zárva. A láncz használata felette egyszerű. Miután a jelzőkarikák a kívánt ültetési távolságnak megfelelően bekapcsolattak és a láncz kifeszített, ezek azonnal mutatják azokat a pontokat vagy helyeket, a hová a csemeték beültetendők. E láncz-

czal minden képzelhető hálózatot igen könnyen és gyorsan ki lehet tüzni, mert a jelzőkarikáknak az illető ültetési távolságnak megfelelőleg való be- vagy kikapcsolása csak néhány percnyi időt vesz igénybe. A csemeték átiskolázásánál is jó szolgálatot tesz e láncz, minthogy egy 10 cm.-es hálózatot maga a láncz mutat, minden más hálózat pedig a jelzőkarikáknak be- vagy kikapcsolása által azonnal kitűzhető. A horganyozott vasból készített 20 m hosszú, 2 vaskaróval, 20 jelzőkarikával és egy szállító koronggal ellátott láncz, melynek súlya csak 5 kilogramm, 18 márkába kerül s Krautmann Oszkárnál Erlbachban, Szászországban kapható. (Közli: *Firbász A.*)

A „Magyar gazdatisztek és erdőtisztek országos egyesülete” május hó 2.-án tartja közgyűlését, melynek tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jegyzőkönyvet hitelesítő két tag kiküldése. 3. Évi jelentés. 4. 1896. évi zárszámadás és vagyonkimutatás. 5. 1897. évi költségelőirányzat. 6. Az országos gazdaszövetségbe való belépés kimutatása. 7. Választások. 8. Indítványok, melyek a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal írásban adattak be. A közgyűlés elé terjesztendő számadások szerint az egyesület bevétele volt 1896. évben 11097 frt 40 kr., kiadás 9353 frt 51 kr., melyből tőkésítésre fordított 2447 frt 94 kr., egyesületi tagok segélyezésére 845 frt, a mezőgazdasággal és erdészettel foglalkozók nyugdíjintézetének költségeire 2373 frt 02 krt. Pénztári maradvány 1743 frt 89 kr., mely a jövő évre átvitetik. Az egyesület vagyoni állapota 26860 frt 74 kr., mely takarékpénztárban őriztetik. A tagok figyelme felhivatik, hogy a közgyűlés alkalmából úgy, mint az előző években, az idén is kirándulás rendeztetik és pedig május hó 3.-án a fővároshoz közel fekvő főmértóságú Metternich Sándor herczegné mintaszerűen

kezelt biai uradalmaiba. Ezt megelőzőleg május hó 2.-án d. u. 4 órakor a közp. vásárcsarnok megtekintése tervezetik. Találkozás a főkapu előtt. A közgyűlés ideje május 2.-án reggeli 8 órára tétetett azért, hogy a közgyűlés után a tagok az ezredéves kiállítás területén a városliget mögött tartandó tenyészállatvásárt is megtekinthessék.

Elismerés. A «Société Nationale D'Agriculture de France», (Francziaország földmivelési társulata) dr. Bedő Albert földmivelésügyi volt államtitkárt és országos főerdő-mestert, a magyar erdőgazdasági irodalom terén szerzett érdemei elismeréséül a társulat kültagjává választotta.